

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

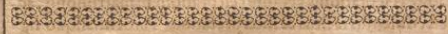
Mogvntiæ, 1617

Cap. 24. De impedimentis voti simplicis, sponsaliorum, & interdicti
Ecclesiæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

ponuntur. Cui rationali quot alias Sanchez adiungit disput. 41. late ro: am hanc difficultatem discutiens simulque de procuratore ad matrimonium contrahendum constituto, docens pari ratione non requiri in eo de necessitate qualitates quas ius humanum exigit vt constitutur ad alia negotia peragenda: sed sufficere, si qualitatem habeat iure naturæ requisitam, nempe vsum rationis.

Decimum tertium est, Quando matrimonium publice celebratum fuit in præsentia Parochi & testium, ac cum solitis denunciationibus, sed propter aliquid occultum impedimentum fuit inualidum: quando ipsum impedimentum aufertur, ac matrimonium denuo celebratur, non esse opus vt in illa secunda celebratione Parochus & testes vocentur: sed occulte fieri potest celebratio prout declarauit Pius quintus teste Nauarro in Enchir. c. 22. n. 70.

TITVLVS .TERTIVS.

De minoribus matrimonij impedimentis, & dispensatione siue in eiusdem siue in maioribus.

Impedimenta minora matrimonij dicuntur, quæ reddunt matrimonium illicitum, non item inualidum: seu quæ faciunt vt peccetis, qui sciens contrahit cum aliquo talium impedimentorum: non autem vt matrimonium contractum sit irritum ac nullum.

CAPVT .XXIV.

De impedimentis voti simplicis, sponsaliorum, & interdicti Ecclesie.

SVMMARIVM.

- 184. *Votum simplex castitatis quatenus impediatur matrimonium.*
- 185. *Mortaliter peccat quis contrahendo matrimonium cum habente votum castitatis expressum, aut implicitum: & quid iuris si tale votum sit conditionale.*
- 186. *Quid sit agendum cum eo qui interrogat, num adstrictus voto simplici castitatis, possit valide contrahere matrimonium.*
- 187. *Impedimentum sponsaliorum.*
- 188. *Impedimentum interdicti Ecclesie, quod violatur solemnitate matrimonij celebrata certis diebus, & in quo consistat talis solemnitas.*
- 189. *Alij duo modi quibus violatur.*

184.

PRIMUM IMPEDIMENTVM MINVS est, votum simplex castitatis perpetuæ, aut religionis ingredien-
dæ, aut suscipiendi Ordinis sacri, aut nunquam nubendi. Cuius obseruationi obstat matrimonij contractus, qui proinde factus animo illud consummandi, vt solet, peccatum est contra illud ius diuinum, quod obligat ad voti obseruationem: atque peccatum mortale, ex communi Theologorum sententia, teste Nauarr. in Enchir. cap. 12. num. 26. Pro qua sunt verba prioris ad Timoth. cap. 5. Adolescentulas autem viduas deuita. Cum enim luxuriatæ fuerint in Christo, nubere volunt habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt. Faciunt etiam cap. Licet & cap. Magis De voto.

Verumtamen matrimonium est validum, ex cap. Quid nubentes & cap. Si vir distinct. 27. & ex cap. Meminimus, ca. Consultuit, cap. Rursus, qui Clerici vel vouentes; & ex cap. vnico De voto in 6. Quod quidem verum est etiam si vterque contrahentium votum habeat castitatis, vt cõmunem sententiam esse testatur Nauarr. in Enchir. cap. 22. num. 73. pro qua aliquot auctores Sanchez citat disput. 11. nu. 10. Quamquam sic contrahens tenetur seruare votum quantum potest. Vnde antequam consummatum sit matrimonium, nec potest petere debitum nec reddere intra primum bime-

stre: quo temporis spatio potest religionem ingredi iuxta cap. Ex publico De conuers. coniug. Post consummatum vero potest quidem reddere, non tamen petere sine dispensatione, quam ex Nauarro in Enchir. cap. 16. nu. 30. Episcopus potest dare ei cui periculum alio. qui imminet peccandi in ea re. Nec item potest priore coniuge mortua aliud matrimonium inire, quia votum perpetuæ castitatis perinde reddit inhabilem ad 2. 3. vel 4. matrimonium ineundum, atque ad primum: nec excusabit quod vehementissimis carnis stimulis urgeatur, expetulusque sit se passim rueri, neque vires ad resistendum in se sentiat. Id enim constat ex vfu Ecclesiæ, quæ non existimat talem eximi à voto ratione eiusmodi difficultatis, siue antecedentis siue sequentis voti propositi emissionem: sed tantum esse causam sufficientem dispensationis. De quo Sanchez in præcedenti num. 9.

Aduerte autem in hac re quoad matrimonij validitatem, excipiendum esse votum simplex castitatis in nostra societate emisum iuxta ipsius constitutiones post biennium nouiciatus, reddit matrimonium nõ modo illicitum & inualidum per constitutione Greg. 13. editam anno Domini 1584. De qua re videri possunt Gregor. à Valen. to. 4. disput. 10. quæst. 5. puncto 3. §. Votum & Henriquez lib. 12. cap. 5. §. 8. & 6.

Aduerte secundo, contrahentem cum habente votum perpetuæ castitatis aut religionis, aut sacri Ordinis assumendi, aut non ineundi matrimonij, peccare mortaliter, tanquam sic cooperantem peccato alterius, vt ad illud exhibeat se socium; quandoquidem contractus matrimonij cum non nisi inter duos esse possit, vtrumque contrahentem sufficit. Ita Sanchez in eadem disput. 11. num. 11. alios citans.

Aduerte tertio, quod idem in præcedenti num. 7. habet ex A-
bulensi: non referre quod eiusmodi votum sit conditionale, nam etsi is qui illud emisit non teneatur ad illud, nisi impleta conditione: tenetur tamen dum hæc pender, vitare assumptionem status qui tali voto repugnat, nec potest cum eo consistere. Sic qui vouit se ingressurum religionem, si contingat fratrem ex bello incolumem reueri non modo post illius reuerfionem nequit contrahere: sed nec ante eam donec consliterit non reuerfurum.

Aduerte quarto, quod idem ibidem num. 12. tractat: si quis adstrictus illiusmodi voto interroget, An possit eo non obstante valide contrahere: primo prudenter eludendum esse interrogantem cauta responsione celando veritatem absque mandacio, aut sermonem traducendo alio, præsertim cum ipse interrogans appareat fragilis, qui vera doctrina abusus sit ad ineundum id matrimonium, cum sacrilegio mortali. Namque lex charitatis non solum præscribit ne proximo præbeamus occasionem peccandi, sed etiam vt ab illo eam remoueamus quantum possumus. Quod si non detur commoditas reticendi veritatem: ea aperire (dicendo scilicet validum quidem esse tale matrimonium, sed ipsum contrahendo committi peccatum mortale) nulla est culpa scandalalis, seu occasionis datæ peccandi: quia peccati in eo grauitatem proponendo, dum dicitur esse mortale, non datur occasio ruinae sed potius cauendi ruinam. Neque doctrina de validitate matrimonij non impedita per votum simplex, est de se prouocatiua ad peccatum: alioqui non liceret eam in libris tradere: quodque ea quis ad peccatum abutatur, ex ipsius sola malitia prouenit.

SECUNDVM IMPEDIMENTVM MINVS, sunt sponsalia. Ille enim qui hæc cum aliqua persona contraxit, non potest cum alia matrimonium contrahere sine peccato mortali: nisi iustam causam illa rescindendi habeat, iuxta dicenda in sequenti tractatu de iisdem sponsalibus. Ratio peccati mortalis est: quia sponsalia sunt promissio obligatoria ex ca. Desponsatas, cap. Atho, cap. De coniugali, 27. quæst. 2. & ex cap. Præterea, & ex ca. Ex literis 2. De sponsalibus. Atque obligatoria ex iustitia, utpote reciproca tanquam contractus, & facta de re graui: quam non præstare grauis iniuria est. Ita sentientes auctores plures refert Sanchez lib. 1. De matrimonio disput. 27. num. 2. Quia vero promissione eiusmodi, non transfertur dominium, fit vt nec dimittatur matrimonium: quo illud quod promissum est, alteri dominio irrevocabiliter subicitur.

TERTIVM

188.

TERTIUM IMPEDIMENTUM MINVS, est Ecclesie interdictum: cōtra quod potest peccare tribus modis. Primus est, quando celebrat matrimonium diebus interdictis ab Ecclesia in cap. Non oportet 1. & 2. in cap. Non licet in cap. Nec uxorem 33. quæst. 4. & in cap. Capellanus De feriis. Illi autem tunc, sunt ab initio Aduentus vsque ad diem Ephanie Domini, & a feria quarta Cinerum vsque ad octauam Pasche inclusive, ex Concil. Triden. sess. 24. cap. 10. De reform. matrim. Quod quidem initium Aduentus incipere à media nocte primæ Dominicæ dici potest, cum tūc reuera tempus Aduentus incipiat. De quo Sanchez lib. 7. disput. 7. num. 2. Pari ratione iudica de initio ferie 4. Cinerum.

Aduerte autem ex Nauarro alios citante in Enchir. cap. 22. num. 71. 71. illud peccatum non esse mortale (immo nec illicitum esse de se, docet Sanchez ibid. nu. 12. multis citatis) nisi ratione sollemnitatis matrimonij, quæ solad diebus illis prohibetur tanquam res grauis: adeout Concilium Triden. loco cit. talem prohibitionem diligenter seruari præcipiat, per id iudicium, eam esse sub mortali pro quo in sequenti n. 3. Sanchez plures authores citat. Consistit autem eadem sollemnitas in benedictione nuptiarum per Parochum, & sollemnitate translatione sponsæ in domū sponsi. Quo nomine sollemnitas translationis, vt habet Sanchez, nu. 17. intelligitur ea quæ comitata sit conuiuio, & aliis vanæ lætitiæ signis, seu in adferentibus inuicem mentis euagationem, id tēpus dedecentē.

De quorum prohibitione (quæ habetur satis expresse in cap. Nec uxorem 33. quæst. 4.) difficultas est an sit suo mortali: quam idem author tractat nu. 18. Videtur autem pars affirmans tenenda (etsi cum aliqua limitatione) sicut tenet Caietan. in summula verbo Nuptiarum peccata, & cum eo Armilla in verbo Nuptiæ: quia si tali tempore benedictio nuptiarum sit peccatū mortale, iuxta sensum quo consuetudo Ecclesie interpretatur canones initio huius numeri memoratos, tanquam statuentes in re graui: (de quo Sanchez in eadem disputat. numero tertio) erit sane & memorata sollemnitas cōiuij & aliorum signorum vanæ lætitiæ: dedecentum in tēpore dicato deuotionis: & præsertim cū benedictio ipsa nuptiarum, de se non sit indecens in illo tempore: quia est quid spiritale, & sanctum. Limitatio vero est, vt si conuiuia illa & lætitiæ signa sint moderata prudentis iudicio, excausatio sit à mortali: quis tunc illorum vsu non detrahetur notabiliter sanctitati temporis, nec aliis datur notabilis occasio offensionis & scandali.

189.

Secundus modus quo peccatur in hac re, est cum quis contrahit matrimonium clandestine, ex cap. Cum inhibito De clandestina despons. Quod matrimonium semper detestata est Ecclesia, vt habet Concil. Triden. sess. 24. cap. primo De reform. matrim. Quod peccatum in precedenti nu. 175. mortale esse docuimus.

Tertius modus est, cum interuenit prohibitio à Superiore Ecclesiastico facta alicui iusta de causa, ne cum aliqua contrahat. Nam contra eam contractum matrimonium validū quidē est, si nullum aliud ad sit impedimentum ex cap. 2. De matrim. contracto contra interdictum Ecclesie: peccatum est tamen mortale sic contrahere, antequam is qui cōtrahit certo sciat nullum subesse impedimentum. Namque exponit se periculo transgrediendi præceptum Ecclesie in re graui: sique impedimentum sit ex maioribus, periculo contrahēdi inualide, ac exigendi vel reddendi fornicarie debitum coniugale. Accedit quod in sic contrahentem excommunicatio possit ferri, ex citato cap. 2. Itemque sunt separandi, & sub pena excommunicationis prohibendi ne cohabitent, quousque cognoscatur legitime, an eorum matrimonium possit & debeat iure stare, ex cap. fin. cod. tit. Denique puniuntur in foro externo pœna arbitraria, ex cap. 1. & 2. cod. tit.

Restat monendum, difficultatem esse, quam tractat Sanchez in eadem disput. 7. à num. 21. An sit illicitum eo tempore cuius ante meminimus cōsummare matrimonium. Tene autem possumus cum eodem authore, non esse: nisi veltiaturalia, quam illius temporis circumstantia, ex qua malitiam contrahat. Nam iura initio numeri 188. memorata, nullam faciunt eius mentionem expressam nec dici potest facere tacitam prohibendo translationem sponsæ fieri eo tempore: quoniam ea prohibitio non est graua vitandi copulam car-

nalem, sed vitandi signa vanæ lætitiæ, illam comitari solita: quæ, vt ante dictum est, eiusdem temporis sollemnitate de-

decent.

CAPVT XXV.

De aliis impedimentis minoribus.

SUMMARIUM.

- 190 De impedimento catechismi, quod sublatum sit per Concilium Trident.
- 191 Impedimentum septuplicis peccati.
- 192 Consuetudo obtrinit, vt dispensatio in eo non petatur.

190.

Tribus ante traditis impedimentis duo communiter à Summularijs addi solent, Prius est catechismus, seu cognatio quædam spiritalis nata ex catechizatione baptizati: de quo Sanchez disput. 10. pluribus: in quibus non immorabimur: quia vt nu. 12. post alios non paucos quos citat, idem docet tale impedimentum per Concil. Trident. sess. 24. cap. 2. De reformat. matrim. censetur sublatum. Ratio est, quod intentio Concilij in eo decreto fuerit impedimenta cognationis spiritalis omnino tollere, exceptis iis quæ ibidem commemorat: tum paternitatis inter baptizatum vt baptizantē ac baptizati patrinos: tum compaternitatis inter patrinos & parentes baptizati. Pro quo facit, quod initio illius capituli aperiat, suæ intentionis esse multitudinem impedimentorum matrimonij restringere, vt incommoda multa vitentur, & cognationis spiritalis impedimento incipere: de quo postquam declarauit inter paulo ante memoratas personas contrahi in baptismo, itemque pari modo in confirmatione: nempe inter confirmantem & confirmatum illiusque parentes, ac tenentē. Concludit in fine his verbis. Omnibus inter alias personas huius spiritalis cognationis impedimentis, omnino sublati. Quæ verba cum generalia sint cum exceptione tantum personarum quæ cognationem spiritalem contrahunt: ex baptismo vel confirmatione: censendum est ablatum impedimentum cognationis spiritalis prouenientis ex catechismo: præsertim cum Pius quintus (de quo Sanchez num. 12.) in quodam motu proprio quem edidit anno Domini 1566. quarto Calendæ Decembris, declarans memoratum Concilij decretum, dicat non esse recedendum à præcisus illius verbis.

191.

POSTERIVS impedimentum est, crimen, quod septuplex ponitur prout, declarant hi versus, quos habet glossa finalis ad c. 2. De pœnit. & remiss.

Incestus, raptus sponsæ, mors mulieris, Susceptus propria sobolis, mors Pre. byter. alii, Vel si pœnitentia solenniter aut monalem, Accipias, pr. hibent hac cōiuij u. n. sociatum.

Id est adulterium cum ea quæ sciebatur in gradu prohibito consanguinea esse vel affinis propriæ uxoris, commissum hac adhuc viuente: nam talis post mortem uxoris non debet aliam ducere. Deinde raptus alienæ sponsæ, 3. Interfectio uxoris propriæ, 4. susceptio proprii filij de sacro fonte, ne alter coniux possit debitum coniugale exigere ab altero, ob cognationem spiritalem inde contractam, 5. Interfectio Presbyteri, 6 peccatum aliquod propter quod pœnitentia publica & sollemnis iniuncta actaque fuit. Postremo matrimonium cum moniali. De quibus à Nauarro in Enchir. cap. 22. num. 74. tradita, relinquemus apud ipsum videnda: cum pro iudicio nobis proposito sufficere possit, quod habet Armilla in verbo Matrimonium num. 59. post Caietanum in eodem verbo, versus Et cito: cum istius generis impedimento sine dispensatione contrahere, dummodo contemptus absit, non esse peccatum mortale, vbi consuetudo fuerit illam non petendi: vt esse in plurimis locis fidem facit quod Nauarrus in Gallia Hispania, Lusitania & Italia versatus, iam, octogenarius scribat in sequenti num. 75. sub finem, & in num. 85. se in tanta ætate nunquam vidisse aut audiuisse quemquam petisse dispensationem in tali impedimento, si nullum aliud haberet annexum. Quod si in tali quoque genere impedimenti, seu si post commissum aliquod peccatum ex m. moratis, vigeret vsus dispensationem petendi, id

192.